

Høgskolen i Telemark
Fakultet for allmennvitenskapelige fag

EKSAMEN

6004
FINANSREGNSKAP MED ANALYSE

18.05.2015

Tid:	5 timer
Målform:	Bokmål
Sidetal:	3 (inkludert denne) + vedlegg
Hjelpemiddel:	Lovsamling eller særtrykk av lover. Egen kalkulator
Merknader:	Husk kandidatnummer på alle ark og vedlegg.
Vedlegg:	<ol style="list-style-type: none">1. Resultatregnskap og balanse for selskapet AS Gamma.2. Oversikt over vanlige nøkkeltall i regnskapsanalyser.3. Skjema for kontantstrømoppstilling (2 ex.)4. Saldobalanse til oppgave 1 / Løsningsark (2 ex.)

Sensuren finner du på StudentWeb.

OPPGAVE 1 (40 %)

AS BILLIGSALG er et engrosfirma som utarbeider årsregnskapet iht regnskapslovens ordinære regler. Foreløpig saldobalanse pr 31.12.2014 er vedlagt (vedlegg 4). Alle tall er i hele tusen. Utretna tall skal avrundes til nærmeste heltall (hele tusen).

Avslutt regnskapet for 2014. Vedlagt skjema med foreløpig saldobalanse kan innleveres som løsningsark. Det skal ikke utarbeides oppstilling etter regnskapslovens kapittel 6.

Beregninger, begrunnelser, forutsetninger og andre relevante opplysninger skal framgå av besvarelsen. Det skal også opplyses om bruk av bestemmelsene i regnskapslovens kapittel 4 og 5 der dette er relevant.

Momenter for avslutningen:

1. Bygninger avskrives lineært over 30 år. Anskaffelseskost var 15.600.
2. Goodwill blei kjøpt i forbindelse med et oppkjøp av et annet selskap den 01.09., og den skal avskrives lineært med 20 % av anskaffelseskost.
3. Maskiner og utstyr avskrives lineært med 10 % pr år. Den 01.04. blei det kjøpt en ny maskin for 2400. Samtidig blei en gammel maskin solgt. Den solgte maskinen var opprinnelig anskaffet for 1.800, og var pr 01.01. bokført til 650. Den 01.01. hadde selskapet maskiner og utstyr med en samlet anskaffelseskost på 25.000.
4. Anleggsaksjene blei anskaffet 01.09. Virkelig verdi pr 31.12. er estimert til 5.000.
5. Råvarelageret er opptalt til 11.750 målt til anskaffelsesverdi. Et mindre parti med anskaffelsesverdi på 1.200 har vært utsatt for vannskade, og en regner med at virkelig verdi for dette varepartiet er 500.
6. Ferdigvarelageret er beregnet til 17.300 målt til full tilvirkningskost. Et vareparti med full tilvirkningskost på 1.400 er ukurant og må selges for halv pris. Det er estimert at det vil påløpe 50 i ekstra salgskostnader for å få solgt de ukurante varene.
7. Avsetning tap på fordringer er vurdert til 500.
8. Pr 01.01. var det forskuddsbetalt forsikringer fram til 01.09. med 130. Den 01.09. blei det betalt 180 i forsikring for et halvt år.
9. Omløpsaksjer er en handelsportefølje av børsnoterte, lett omsettelige aksjer:
 - Aksjer i A: Anskaffet for 1.000. Børsverdi 31.12: 1.100.
 - Aksjer i B: Anskaffet for 300 i år. Solgt i år for 200.
 - Aksjer i C: Anskaffet for 600. Børsverdi 31.12.: 650
10. I leverandørgjelden er det en post på EUR 200 som er bokført til kurs 8,30. Kursen pr 31.12. er 8.40.
11. Diverse påløpte kostnader er pr 31.12. beregnet til å være 280.
12. Årets skattekostnad skal beregnes til 27 % av resultat før skattekostnad. (Forutsett at det ikke er permanente forskjeller.) Pr 31.12. har selskapet en utsatt skatt (skatteforpliktelse) på 1.620.
13. Det skal avsettes 1.000 til utbytte.
14. Resten årsoverskuddet, evt. underskuddet, overføres til/fra Annen egenkapital.

OPPGAVE 2 (15 %)

Et aksjeselskap hadde i 2014 et driftsresultat på kr 697.500. Sum finanskostnader var kr 59.000 og sum finansinntekter var kr 14.300.

Selskapet hadde pr 01.01.2014 skatteøkende midlertidige forskjeller (mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier) på kr 143.000. Tilsvarende tall pr 31.12.2014 er beregnet til kr 157.000.

Ved skatteberegningen må en ta hensyn til kostnader som ikke gir skattemessig fradrag på kr 13.200.

Skattesatsen er 27 %.

- a) Beregn årets skattekostnad.
- b) Beregn utsatt skatt (skatteforpliktelse) i balansen pr 01.01.2014 og 31.12.2014.
- c) Beregn betalbar skatt i balansen pr 31.12.2014.

OPPGAVE 3 (45 %)

Vedlagt ligger regnskapsoversikt for AS Gamma (vedlegg 1).

- a) Utarbeid kontantstrømoppstilling (direkte eller indirekte metode) for 2014 der du tar hensyn til følgende tilleggsopplysninger:
 1. Tap på fordringer er kostnadsført i posten Diverse driftskostnader med 60.
 2. En maskin er solgt i 2014 for 250. Salget ga et regnskapsmessig tap på 50 som inngår i posten Diverse driftskostnader.
 3. Det er kjøpt en ny maskin i 2014 for 300. I tillegg er det anskaffet en ny bygning.
 4. Det er tatt opp et nytt pantelån i 2014 på 2000.
 5. Annen kortsiktig gjeld er i sin helhet påløpte driftskostnader (strøm, telefon, vedlikehold, reklame, mv.)
- b) Beregn følgende nøkkeltall for likviditet ved utgangen av 2013 og 2014:
 1. Likviditetsgrad 1 og 2
 2. Arbeidskapital
- c) Kommenter utviklingen i selskapets likviditet på grunnlag av kontantstrømoppstillingen og nøkkeltallene fra delspørsmål b).
- d) Beregn følgende nøkkeltall for lønnsomhet for 2013 og 2014 og kommenter utviklingen:
 1. Egenkapitalrentabilitet før skatt
 2. Totalkapitalrentabilitet
 3. Fortjenestemargin
- e) Beregn egenkapitalandelen/egenkapitalprosenten for 2012, 2013 og 2014 og kommenter utviklingen.

AS GAMMA

RESULTATREGNSKAP	2013	2014
Salgsinntekter	9000	10000
Vareforbruk	3000	3400
Beholdningsendringer	400	300
Lønn etc.	2200	2400
Diverse driftskostnader	1600	1700
Avskrivninger	800	1000
Driftsresultat	1000	1200
Renteinntekter	100	50
Rentekostnader	900	950
Resultat før skattekostnad	200	300
Skattekostnad	60	90
Årsresultat	140	210

UTGÅENDE BALANSE	2012	2013	2014
Bygninger	7600	8400	10500
Maskiner	1400	1600	1500
Sum Anleggsmidler	9000	10000	12000
Råvarer	400	500	460
Ferdige varer	1200	800	500
Kundefordringer	800	1000	1100
Kasse / bank	240	100	140
Sum Omløpsmidler	2640	2400	2200
SUM EIENDELER	11640	12400	14200

Aksjekapital	1000	1000	1000
Annen egenkapital	1500	1540	1450
Utsatt skatt	1080	940	1000
Pantelån	6820	7420	9110
Sum Langsiktig kapital	10400	10900	12560
Kassekreditt	500	460	410
Leverandørgjeld	300	340	440
Betalbar skatt	40	200	30
Avsatt utbytte	60	100	300
Periodisering lønn etc.	200	300	320
Annen kortsiktig gjeld	140	100	140
Sum Kortsiktig gjeld	1240	1500	1640
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	11640	12400	14200

Trond Kristoffersen Årsregnskapet - en grunnleggende innføring 2. utgave

Oversikt over vanlige nøkkeltall i regnskapsanalyser

Nøkkeltall	Formel	Formål eller bruk
Lønnsomhet		
Bruttofortjeneste i %	$\frac{\text{Bruttofortjeneste} \times 100 \%}{\text{Salgsinntekter}}$	Måler hvor mye en handelsbedrift har tjent på varesalget før det tas hensyn til øvrige kostnader
Dekningsgrad	$\frac{\text{Dekningsbidrag} \times 100 \%}{\text{Salgsinntekter}}$	Måler hvor stor andel av varesalget som blir igjen til dekning av faste kostnader og fortjeneste
Driftsmargin i %	$\frac{\text{Driftsresultat} \times 100 \%}{\text{Driftsinntekter}}$	Måler driftsresultat i forhold til hver krone i salg
Egenkapitalrentabilitet før skatt	$\frac{\text{Ordinært resultat før skatt} \times 100 \%}{\text{Gjennomsnittlig egenkapital}}$	Måler lønnsomheten av eiers investering før skatt
Egenkapitalrentabilitet etter skatt	$\frac{\text{Ordinært resultat} \times 100 \%}{\text{Gjennomsnittlig egenkapital}}$	Måler lønnsomheten av eiers investering etter skatt
Fortjenestemargin	$\frac{\text{Årsresultat} \times 100 \%}{\text{Driftsinntekter}}$	Måler årsresultatet (netto fortjeneste) i forhold til hver krone i salg
Resultatgrad i %	$\frac{(\text{Driftsresultat} + \text{Finansinntekter}) \times 100 \%}{\text{Driftsinntekter}}$	Måler resultatet før rentekostnader i forhold til hver krone i salg
Resultatmargin i %	$\frac{\text{Ordinært resultat før skatt} \times 100 \%}{\text{Driftsinntekter}}$	Måler ordinært resultat før skatt i forhold til hver krone i salg
Sikkerhetsgrad i %	$\frac{\text{Sikkerhetsmargin} \times 100 \%}{\text{Salgsinntekter}}$	Måler hvor mye salgsinntektene kan reduseres (må økes) før inntekter og kostnader er like store
Totalkapitalens omløpsbastighet	$\frac{\text{Driftsinntekter}}{\text{Gjennomsnittlig sum eiendeler}}$	Måler hvor effektivt eiendelene er brukt til å skape inntekter
Totalkapitalrentabilitet	$\frac{(\text{Driftsresultat} + \text{Finansinntekter}) \times 100 \%}{\text{Gjennomsnittlig sum eiendeler}}$	Måler avkastning av de samlede eiendelene (totalkapitalen) i bedriften
Lønnsomhet med vekt på aksje- og investoranalyser		
EBITDA-margin	$\frac{\text{EBITDA}}{\text{Driftsinntekter}}$	Måler kontantstrøm som er skapt i forhold til hver krone i salg
Effektiv avkastning	$\frac{\text{Siste års utbytte}}{\text{Børskurs per 01.01.}}$	Måler investors direkte avkastning av sin investering
Fortjeneste per aksje	$\frac{\text{Ordinært resultat}}{\text{Antall aksjer}}$	Måler ordinært resultat i forhold til hver aksje i selskapet
Kurs/fortjeneste forholdet (P/E)	$\frac{\text{Børskurs per aksje}}{\text{Fortjeneste per aksje}}$	Måler forholdet mellom børskursen og fortjenesten per aksje
Utdelingsforhold	$\frac{\text{Siste års utbytte}}{\text{Ordinært resultat}}$	Måler hvor stor andel av fortjenesten som utdeles i utbytte til elerne

Trond Kristoffersen Årsregnskapet - en grunnleggende innføring 2. utgave

Nøkkeltall	Formel	Formål eller bruk
Finansiering og soliditet		
Egenkapitalandel	$\frac{\text{Egenkapital} \times 100 \%}{\text{Totalkapital}}$	Måler soliditeten
Finansierungsgrad 1	$\frac{\text{Anleggsmidler}}{\text{Langsiktig kapital}}$	Måler hvor stor andel av anleggsmidlene som er langsiktig finansiert
Gjeldsgrad	$\frac{\text{Gjeld}}{\text{Egenkapital}}$	Måler forholdet mellom kapital som er finansiert av utenforstående og kapital finansiert av eierne
Langsiktig lagerfinansiering	$\frac{\text{Arbeidskapital} \times 100 \%}{\text{Varelager}}$	Måler hvor stor andel av varelageret som er langsiktig finansiert
Rentedekningsgrad	$\frac{\text{Ordinært resultat før skatt} + \text{Rentekostnader}}{\text{Rentekostnader}}$	Måler evnen til å betale rentekostnadene ved forfall
Likviditet		
Likviditetsgrad 1	$\frac{\text{Omløpsmidler}}{\text{Kortsiktig gjeld}}$	Måler evne til å betale kortsiktig gjeld
Likviditetsgrad 2	$\frac{\text{Mest likvide omløpsmidler}}{\text{Kortsiktig gjeld}}$	Måler evnen til på kort sikt å betale kortsiktig gjeld
Kredittid kunder	$\frac{\text{Gjennomsnittlig kundefordringer} \times 365 \text{ dager}}{\text{Kreditsalg} \times 1,25}$	Måler likviditeten i kundefordringene
Kredittid vareleverandører	$\frac{\text{Gjennomsnittlig vareleverandørgjeld} \times 365 \text{ dager}}{\text{Varekjøp på kreditt} \times 1,25}$	Måler kredittid til vareleverandører
Lagringstid varelager	$\frac{\text{Gjennomsnittlig varelager} \times 365 \text{ dager}}{\text{Varekostnad}}$	Måler likviditeten i varelageret

Ved beregning kredittid til kunder og leverandører er det forutsatt en merverdiavgiftssats på 25 prosent.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kaud. nr. 3

Direkte modell

Direkte modell			
Kontanstrøm fra operasjonelle aktiviteter			
Innbetalinger fra salg av varer og tjenester	A1		
Innbetalinger knyttet til royalty, kommisjoner og lignende	A2		
Utbetalinger for varer og tjenester for videresalg og eget forbruk	A3		
Utbetalinger til ansatte, pensjonsinretninger, arbeidsgiveravgift, skattetrekk m.v.	A4		
Innbetalinger av utbytte	A5		
Innbetalinger av renter	A6		
Utbetalinger av renter	A7		
Utbetalinger av skatter og offentlige avgifter	A8		
Innbetalinger ved salg av verdipapirer for kortsiktige handelsformål (trading)	A9		
Utbetalinger ved kjøp av verdipapirer for kortsiktige handelsformål (trading)	A10		
Netto kantanstrøm for operasjonelle aktiviteter			
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	B1		
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	B2		
Innbetalinger ved salg av aksjer og andeler i andre foretak	B3		
Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak	B4		
Innbetalinger ved salg av andre investeringer	B5		
Utbetalinger ved kjøp av andre investeringer	B6		
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter			
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	C1		
Innbetalinger ved opptak av ny kortsiktig gjeld	C2		
Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	C3		
Utbetalinger ved nedbetaling av kortsiktig gjeld	C4		
Netto endring i kassakreditt	C5		
Innbetaling av egenkapital	C6		
Tilbakebetalinger av egenkapital	C7		
Utbetalinger av utbytte	C8		
Innbetalinger av konsernbidrag	C9		
Utbetalinger av konsernbidrag	C10		
Netto kontantstrøm for finansieringsaktiviteter			
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter			
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter 01.01.			
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter 31.12.			
Avstemming (Indirekte metode)			
Resultat før skattekostnad			
Periodens betalt skatt			
Gevinst/tap ved salg av anleggsmidler			
Ordinære avskrivninger			
Nedskrivning anleggsmidler			
Endring i varelager			
Endring i kundefordringer			
Endring i leverandørgjeld			
Endring i forskjell mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbetalinger i pensjonsordninger			
Effekt av valutakursendringer			
Endring i andre tidsavgrensingsposter			
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter			

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kand. nr. 8

Direkte modell

Direkte modell			
Kontanstrøm fra operasjonelle aktiviteter			
Innbetalinger fra salg av varer og tjenester	A1		
Innbetalinger knyttet til royalty, kommisjoner og lignende	A2		
Utbetalinger for varer og tjenester for videresalg og eget forbruk	A3		
Utbetalinger til ansatte, pensjonsinnetninger, arbeidsgiveravgift, skattetrekk m.v.	A4		
Innbetalinger av utbytte	A5		
Innbetalinger av renter	A6		
Utbetalinger av renter	A7		
Utbetalinger av skatter og offentlige avgifter	A8		
Innbetalinger ved salg av verdipapirer for kortsiktige handelsformål (trading)	A9		
Utbetalinger ved kjøp av verdipapirer for kortsiktige handelsformål (trading)	A10		
Netto kontanstrøm for operasjonelle aktiviteter			
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	B1		
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	B2		
Innbetalinger ved salg av aksjer og andeler i andre foretak	B3		
Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak	B4		
Innbetalinger ved salg av andre investeringer	B5		
Utbetalinger ved kjøp av andre investeringer	B6		
Netto kontanstrøm fra investeringsaktiviteter			
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	C1		
Innbetalinger ved opptak av ny kortsiktig gjeld	C2		
Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	C3		
Utbetalinger ved nedbetaling av kortsiktig gjeld	C4		
Netto endring i kassakreditt	C5		
Innbetaling av egenkapital	C6		
Tilbakebetalinger av egenkapital	C7		
Utbetalinger av utbytte	C8		
Innbetalinger av konsernbidrag	C9		
Utbetalinger av konsernbidrag	C10		
Netto kontanstrøm for finansieringsaktiviteter			
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter			
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter 01.01.			
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter 31.12.			
Avstemming (Indirekte metode)			
Resultat før skattekostnad			
Periodens betalt skatt			
Gevinst/tap ved salg av anleggsmidler			
Ordinære avskrivninger			
Nedskrivning anleggsmidler			
Endring i varelager			
Endring i kundefordringer			
Endring i leverandørgjeld			
Endring i forskjell mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbetalinger i pensjonsordninger			
Effekt av valutakursendringer			
Endring i andre tidsavgrensningsposter			
Netto kontanstrøm fra operasjonelle aktiviteter			

OPPGAVE 1

Kandidatnr.:

Knr.	Kontonavn	Foreløpig	Note	OVERFØRT	RESULTAT	BALANSE
		saldobalanse				
1080	Goodwill	2 800				
1100	Bygninger	10 300				
1200	Maskiner & utstyr	22 000				
1350	Anleggsaksjer	4 800				
1400	Råvarer	12 600				
1440	Ferdige varer (FV)	19 600				
1500	Kundefordringer	18 400				
1510	Avsetning tap på fordr.	-600				
1790	Forskuddsbetalte kostn.	130				
1810	Omløpsaksjer	2 200				
1910	Bankinnskudd folio	1 720				
2000	Aksjekapital	-6 000				
2020	Overkurs	-2 000				
2050	Annen egenkapital	-14 900				
2120	Utsatt skatt	-1 560				
2240	Pantelån	-38 400				
2380	Kassakreditt	-8 140				
2400	Leverandørgjeld	-6 160				
2500	Betalbar skatt	0				
2800	Utbytte	0				
2960	Diverse påløpte kostnader	-360				
2990	Annen korts.gjeld	2 540				
3000	Salgsinntekter	-240 680				
3600	Salg maskin	-600				
4000	Råvarekjøp	59 400				
4290	Beholdningendr. FV	0				
5000	Lønn, feriep. og AGA	102 500				
6000	Avskrivninger	0				
6010	Nedskrivninger	0				
7700	Andre driftskostn.	58 060				
7830	Tap på fordringer	500				
8060	Valutagevinst	-20				
8070	Salg av aksjer	-200				
8080	Verdiøkkn.oml.aksjer	0				
8100	Verdinedg.oml.aksjer	0				
8150	Rentekostnader	2 030				
8160	Valutatap	40				
8330	Skattekostnad	0				
8920	Disponert til utbytte	0				
8960	Til annen egenkapital	0				
	Kontrollsum	0				

OPPGAVE 1

Kandidatnr.:

Knr.	Kontonavn	Foreløpig	Note	OVERFØRT	RESULTAT	BALANSE
		saldobalanse				
1080	Goodwill	2 800				
1100	Bygninger	10 300				
1200	Maskiner & utstyr	22 000				
1350	Anleggsaksjer	4 800				
1400	Råvarer	12 600				
1440	Ferdige varer (FV)	19 600				
1500	Kundefordringer	18 400				
1510	Avsetning tap på fordr.	-600				
1790	Forskuddsbetalte kostn.	130				
1810	Omløpsaksjer	2 200				
1910	Bankinnskudd folio	1 720				
2000	Aksjekapital	-6 000				
2020	Overkurs	-2 000				
2050	Annen egenkapital	-14 900				
2120	Utsatt skatt	-1 560				
2240	Pantelån	-38 400				
2380	Kassakreditt	-8 140				
2400	Leverandørgjeld	-6 160				
2500	Betalbar skatt	0				
2800	Utbytte	0				
2960	Diverse påløpte kostnader	-360				
2990	Annen korts.gjeld	2 540				
3000	Salgsinntekter	-240 680				
3600	Salg maskin	-600				
4000	Råvarekjøp	59 400				
4290	Beholdningendr. FV	0				
5000	Lønn, feriep. og AGA	102 500				
6000	Avskrivninger	0				
6010	Nedskrivninger	0				
7700	Andre driftskostn.	58 060				
7830	Tap på fordringer	500				
8060	Valutagevinst	-20				
8070	Salg av aksjer	-200				
8080	Verdiøkkn.oml.aksjer	0				
8100	Verdinedg.oml.aksjer	0				
8150	Rentekostnader	2 030				
8160	Valutatap	40				
8330	Skattekostnad	0				
8920	Disponert til utbytte	0				
8960	Til annen egenkapital	0				
	Kontrollsum	0				